Хорхе Луїс Борхес

Запнуті Дзеркала

Іслам стверджує, що в неминучий день Страшного суду кожен, хто вб'є образ живої істоти, воскресне зі своїми діяннями, і йому звелять оживити її, і він не зможе, і горітиме разом з нею у вічному вогні. Хлопчиком я спізнав жах такого спектрального подвоєння або помноження дійсності, коли стояв перед великими дзеркалами. Вони непохибно й невтомно переслідували мої рухи, їхня космічна пантоміма після смеркання ставала надприродною. Я благав бога й свого ангела-заступника, щоб мені не снилися дзеркала. Я занепокоєно спостерігав за ними. Іноді боявся, що вони почнуть різнитися від дійсності, часом мене лякало, що лихі пригоди спотворять у них моє обличчя. Тепер я впевнився, що цей страх знову якимсь дивом існує в світі. Істина досить проста і невтішна.

Близько 1927 року я познайомився з однією похмурою дівчиною; спершу по телефону (Хуліа з'явилася як голос без імені та подоби), потім надвечір ми зустрілися на вулиці. У неї були великі стривожені очі, чорне гладке волосся, тендітна постать.

Вона була онукою й правнучкою федералістів, а мої предки належали до унітаріїв', і ця давня незлагода нашої крові стала для нас сполучною ланкою, спільним надбанням вітчизни. Хуліа жила з батьками у великому будинку з високими стелями, облупленому й занедбаному, що свідчило про достойну бідність господарів. Надвечір — лічені рази ввечері — ми прогулювалися кварталом Бальванера, де вона мешкала. Доходили до залізниці, а одного разу вулицею Сарм'єнто дісталися колишнього Сторічного парку. Ми не були закохані й не вдавали їх із себе: я вгадував у ній силу, далеку від еротики, і побоювався її. Стало банальним звіряти жінкам справжні або вигадані події дитинства.

Якось я розповів їй про дзеркала, то було 1928 року, галюцинація ж розквітла 1931. Нещодавно я дізнався, що Хуліа збожеволіла, і дзеркала в її спальні запнуті, бо вона бачить у них моє відображення, яке витіснило її власне; і тремтить, і мовчить, і запевняє, що я якимсь дивом переслідую її.

Згубна послужливість моєї подоби, однієї з моїх колишніх подоб. Через таку огидну здатність мого обличчя і я повинен викликати огиду, та мене вже це не обходить.